

PATRICIA HIGHSMITH • **Derin Sular**

İlk baskısı 1957'de yapılmıştır.

Deep Water

© 1993 Diogenes Verlag AG, Zurich

Bütün hakları saklıdır.

Bu kitabın yayın hakları Kalem Ajans aracılığıyla alınmıştır.

İletişim Yayınları 3590 • Dünya Edebiyatı Dizisi 339

ISBN-13: 978-975-05-3872-8

© 2025 İletişim Yayıncılık A.Ş. / 1. BASIM

1. Baskı 2025, İstanbul

DİZİ YAYIN YÖNETMENİ Murat Belge

YAYINA HAZIRLAYAN Can Belge

KAPAK Suat Aysu

KAPAK RESMİ DALL-E desteğiyle yapılmıştır.

UYGULAMA Hüsnü Abbas

DÜZELTİ Berfin İnan

BASKI Ayhan Matbaası • SERTİFİKA NO. 44870

Mahmutbey Mahallesi, 2622. Sokak, No: 6/41

Bağcılar 34218 İstanbul • Tel: 212.445 32 38

CİLT Güven Mücellit • SERTİFİKA NO. 45003

Mahmutbey Mahallesi, 2622. Sokak, No: 6

Bağcılar 34218 İstanbul • Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları • SERTİFİKA NO. 40387

Cumhuriyet Caddesi, No. 36, Daire 3, Seyhan Apartmanı,

Harbiye Mahallesi, Elmadağ, Şişli 34367 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

PATRICIA HIGHSMITH

Derin Sular

Deep Water

ÇEVİREN

Suat Ertüzün

PATRICIA HIGHSMITH 19 Ocak 1921'de Texas Fort Worth'te doğdu. Doğum adı Mary Patricia Plangman'dı. Annesiyle babası o doğduktan on gün sonra boşandı. 1927'de annesi ve üvey babası sanatçı Stanley Highsmith'le birlikte New York'a yerleşti. Burada, eğitim gördüğü Barnard College'da İngilizce, Latince ve Yunanca öğrendi. On altı yaşında yazar olmaya karar verdi. İlk önce çizgi roman tarzı metinler yazdı. İlk romanı *Trendeki Yabancılar* 1950'de yayımlandı. Kitap, yakaladığı satış başarısının ardından Alfred Hitchcock tarafından filme uyarlandı. Bu sayede erken yaşta bir üne kavuşsa da Amerika Birleşik Devletleri'nde kıymeti çok geç bilindi.

1952'de yazdığı *Tuzun Bedeli* kitabını eşcinsel mevzulara girdiği için ilk yayıncısı basmayı reddetti. Bu kitabı başka bir yayınevinden Claire Morgan takma adıyla yayımladı. Daha sonra, 1990'da aynı kitabı *Carol* ismiyle ve kendi adını kullanarak tekrar yayımladı ve 2015 yılında bu romanı da Todd Haynes tarafından filme uyarlandı.

1954'te *Beceriksiz*'i yazdı (2016'da Andy Goddard tarafından "A Kind of Murder" ismiyle filme uyarlandı). Bu romanı yayımlandıktan sonra Avrupa'ya taşındı. İtalya'nın Positano kentinde, kaldığı otelin balkonundan manzaraya bakarken kıyıda gördüğü bir genç adam en popüler roman karakteri Tom Ripley'ye, Pasitano kasabası da Mongibello'ya ilham kaynağı oldu. 1955'te yayımladığı *Becerikli Bay Ripley*, daha sonra buna ekleyeceği dört Ripley romanıyla birlikte "Ripliyad" adı verilecek beşlemenin ilk kitabıydı ve Highsmith'e dünya çapında bir ün kazandırdı. Ripliyad'ı oluşturan diğer kitaplar: *Ripley Karanlıkta* (1970), *Ripley'nin Oyunu* (1974), *Ripley ve Peşindeki Çocuk* (1980) ve *Ripley Su Altında* (1991). Bu beş kitabın ilk üçü çeşitli dönemlerde ve çeşitli yönetmenler tarafından filmlere uyarlandı.

Hayatı boyunca çoğu gerilim tarzında yirmiden fazla kitaba imza atan Highsmith, O. Henry Memorial, Edgar Allan Poe Award, Le Grand Prix de Littérature Policière, Crime Writers' Association of Great Britain Award gibi birçok önemli ödül aldı. 4 Şubat 1995'te akciğer kanseri nedeniyle İsviçre'de öldü.

E.B.H. ve Tina'ya...

İnsanın kendi karakteri kadar hilekâr bir şey yok;
çünkü kimse inanmaz ona...

– DOSTOYEVSKI'nin *Ecinniler* romanındaki
PYOTR STEPANOVIÇ

1

Vic dans etmedi, ama birçok erkeğin kendilerine söyledikleri nedenlerden ötürü değil. Onun dans etmemesinin tek nedeni karısının dans etmeyi sevmesiydi. Bunun bir bahane olduğunu aslında kendisi de biliyordu, ama yine de Melinda'yı dans ederken gördüğü her seferinde aklından aynı şeyi geçiriyordu: Kadın bu haliyle çekilmez derecede aptal görünüyordu. Dansı utanılacak bir şey haline getiriyordu.

Hızla dönen Melinda'nın görüş alanına bir girip bir çıktığının farkındaydı, ama ancak o kadar; Vic'in bunu fark etmesini sağlayan şey de herhalde karısının dış görünüşüne ait her ayrıntıyla olan tanışıklığıydı. Sakince sulu viski dolu bardağını kaldırdı ve bir yudum aldı.

Mellerlerin evinde tırabzan babasını çevreleyen döşeme kaplı bir sıranın üstünde kaykılmış, ifadesiz bir yüzle oturuyor, dans edip sürekli yer değiştiren insanları süzerken, gece eve döndüğünde garajdaki şifalı bitkilerin olduğu kutulara, yüksükotlarının bitip bitmediğine göz atmayı düşünüyordu. Artık birkaç çeşit şifalı bitki yetiştiriyor ve onları almaları gereken gün ışığı ve suyun yarısından yoksun bırakarak tat-

larının keskinliğini artırmayı tasarlıyordu. Her öğlen saat birde yemeğe geldiğinde kutuları aydınlığa çıkarıyor, saat üçte yayınevine döneceği zaman da onları garaja geri koyuyordu.

Victor Van Allen otuz altı yaşında, tıknaz sayılabilecek yapıda, kalın kahverengi kaşlı, masum bakışlı, mavi gözlü bir adamdı. Kahverengi saçları düz ve kısa, kaşları gibi gür ve inatçıydı. Pek de büyük sayılmayan ağzının sağ kenarı, yorumma göre, kararlılıktan veya keyiften aşağı doğru sarkıktı. Yüzündeki anlamı belirsizleştiren ağzının bu biçimiydi –orada belli bir nefret de sezilebiliyordu– çünkü ardına kadar açık, zeki ve şaşmaz görünen mavi gözleri düşündükleri veya hissettikleri hakkında en ufak bir ipucu vermiyordu.

Son dakikalarda gürültü bir desibel kadar artmış ve dans hareketleri, çalmaya başlayan Latin müziğinin ritmiyle gevşemişti. Gürültü kulaklarını rahatsız ediyor, ama o yine de yerinden kımıldamıyordu; oysa istese ev sahibinin çalışma odasına gidebilir ve oradaki kitaplara göz atabilirdi. Kulaklarında belirsiz, tatlı bir uğultu yaratacak kadar içmişti. Sert içkilerin ikram edildiği partilerde ya da herhangi bir toplantıda yapılacak şey belki de içkinin miktarını gürültüye uygun olarak artırmaktı. Gürültüyü kendi iç gürültünüzle bastırın. Böyle durumlarda kafanızın içindeki neşeli sesleri yükseltebilirsiniz. Bu birçok şeyi kolaylaştırır. Ne fazla ayık kalın, ne de fazla sarhoş olun: *Dum non sobrius, tamen non ebrius*. Kendi mezar taşına güzel giderdi, ama ne yazık ki doğru olmaz, diye düşündü. O çoğu zaman tetikte olmayı yeğlerdi, acı ve yalın gerçek buydu.

Gözleri ister istemez, dans edenlerin birden hizaya girişine takıldı: Konga dansı için sıra olmuşlardı. Yine ister istemez, omzunun üstünden neşe ve işveyle gülümseyen Melinda'yı gördü; Melinda'nın omzunun üstündeki –hatta daha da yukarıda, resmen saçlarının arasındaki– adamsa Joel Nash'ti. Vic iç geçirdi ve içkisinden bir yudum daha aldı. Önceki gece üçe, ondan önceki gece de beşe kadar dans eden biri için Bay Nash hiç de fena değildi.

Vic aniden irkildi, ama sol koluna değen el ona doğru eğilen yaşlı Bayan Podnansky'den başkasının değildi. Vic onun varlığını neredeyse unutmuştu.

“Vic, sana ne kadar teşekkür etsem az. Gerçekten onu alabilir misin?” Aynı şeyi beş-on dakika önce de sormuştu.

Vic gülümseyerek, “Elbette,” dedi ve kadınla birlikte ayağa kalktı. “Yarın bire çeyrek kala gibi uğrarım.”

Melinda tam o anda Bay Nash'in kolunun üstünden uzandı ve Bayan Podnansky'yle yüz yüze olmasına rağmen Vic'e bakarak, “Ne kadar geri kafalısın! Niçin dans etmiyorsun?” dedi. Bayan Podnansky yerinden sıçradı, ama sonra kendine gelip gülümsedi ve başka tarafa gitti.

Melinda'yla dans ederek uzaklaşan Bay Nash, Vic'e bakıp neşeli ve çakırkeyif bir edayla gülümsedi. Vic, bu gülümsemeyi nasıl yorumlamalı, diye düşündü. Dostça. Evet, en uygun sözcük buydu. Joel Nash böyle bir niyetle gülümsemişti. Vic kasıtlı olarak gözlerini ondan ayırdı, ama yine de yüzüyle ilgili bir dizi düşünceye dalmıştı. Onu sinir eden adamın davranış biçimi değil, –ikiyüzlü, biraz utangaç, biraz dangalak– yüzüydü. Yanaklarının ve alnının erkek çocuklarına benzer yuvarekliliği, hoşça dalgalanan kumral saçları, aslında sıradan olan ama kadınların sözümona *farklı* buldukları yüz hatları. Herhalde birçok kadın onu sahiden yakışıklı buluyordu. Önceki gece altıncı veya sekizinci içkisini almak için oturduğu kanepeden ona bardağını uzattığında Bay Nash'in bir içki daha almaktan, on beş dakika daha oturmaktan utanıyormuş gibi baktığını, ama yine de yüzünde belirgin bir küstahlık olduğunu hatırladı. Melinda'nın erkek arkadaşlarının daha akıllı veya daha terbiyeli olduğunu sanmıştı. Ancak Joel Nash buralarda kalıcı değildi. O Massachusetts eyaletinin Wesley kentindeki Furness-Klein Kimya Şirketi'nin bir satış elemanıydı ve anlatığına göre kuruluşun yeni ürünlerinden birinin tanıtımı için birkaç haftalığına gelmişti. Wesley ya da Little Wesley'de ev tutacak olsa Ralph Gosden'in yerini alacağı konusunda Vic'in hiç kuşkusu yoktu; çünkü Melinda ondan ne kadar sıkılırsa sıkılsın veya adam ne kadar dönecek çıkarsa çıksın, yakışıklı

bulduğu birine asla karşı koyamazdı. Melinda'ya kalırsa Joel, Ralph'ten daha yakışıklıydı.

Vic başını kaldırıncı Horace Meller'in yanında durduğunu gördü. "Merhaba Horace. Oturacak yer mi aramıştın?"

"Hayır, sağ ol." Horace ince, duygulu bir yüzü olan, gür siyah bıyıklı, kır saçlı, orta boylu zayıf bir adamdı. Dudaklarında gergin bir ev sahibinin gülümsemesi vardı. Fakat Horace zaten gergin bir adamdı ve partinin en titiz ev sahibini bile hoşnut edecek kadar iyi gitmesi bunu değıştirmezdi. "Yayınevinde neler yapıyorsunuz, Vic?"

"Xenophon'u hazırlıyoruz," dedi Vic. Bu gürültüde pek anlamıyorlardı. "Bir akşam uğrasana." Vic yayınevini kastediyordu. Her gün yediye kadar orada çalışırdı, ama saat beşten sonra yalnızdı çünkü Stephen ve Carlyle o saatte eve gidiyorlardı.

"Olur, uğrarım," dedi Horace. "İçkin tamam mı?"

Vic başıyla evet dedi.

Horace, "Görüşürüz," dedi ve uzaklaştı.

Onun gitmesiyle Vic bir boşluk hissetti. Bir gariplik vardı. Söylenmemiş bir şey; ama aslında Vic bunun ne olduğunu biliyordu: Horace incelikle Bay Joel Nash'in adını anmaktan kaçınmıştı. Joel'in hoş biri olduğunu veya iyi ki geldiğini söylememiş, onun hakkında soru sormamış ya da ona benzer bayağılıklara başvurmamıştı. Melinda hıleyle Joel'in partiye davet edilmesini sağlamıştı. Vic önceki gün onun telefonda Mary Meller'le konuşmasına tanık olmuştu: "...Şey, konuştuğumuz olduğunu söyleyemem ama kendimizi ondan sorumlu hissediyoruz; burada pek kimseyi tanımıyor... Ah, teşekkür ederim Mary! Birini daha getirebileceğimizi biliyordum, üstelik çok da yakışıklı..." Sanki ev sahibesi hayır dese onu yine de getirmeyecekmiş gibi. Vic, bir hafta daha, diye düşündü. Tam olarak yedi gece daha. Bay Nash ondan sonraki ilk pazar gidiyordu.

Joel Nash geniş omuzlu beyaz ceketi ve elinde kadehiyle sallanarak bir anda beliriverdi. "İyi akşamlar, Bay Van Allen," dedi alaycı bir resmiyetle ve kendini biraz önce Bayan Podnansky'nin oturduğu yere bıraktı. "Bu gece nasılsın?"